

Biuro Rzecznika
Małych i Średnich Przedsiębiorców

Warszawa, 20 listopada 2024 r.

WPL.282.2024.GS

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
ul. Wiejska 4/6/8
00-902 Warszawa
e-mail: gms-wp@sejm.gov.pl

Szanowny Panie Marszałku,

działając na podstawie art. 8 pkt 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o Rzeczniku Małych i Średnich Przedsiębiorców¹, w związku z podjęciem przez Sejm RP prac nad rządowym projektem ustawy o zmianie ustawy o środkach nadzwyczajnych mających na celu ograniczenie wysokości cen energii elektrycznej oraz wsparciu niektórych odbiorców w 2023 roku oraz w 2024 roku oraz niektórych innych ustaw², proszę o przyjęcie poniższej opinii Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców³.

Przystępując do analizy ww. projektu ustawy nie sposób pominąć okoliczności towarzyszących jego opracowaniu. Jak przyznano w pkt 5 załączonej do projektu Ocenie Skutków Regulacji „projekt został skierowany bezpośrednio do rozpatrzenia przez Radę Ministrów na podstawie § 98, 99 ust. 3 i 100 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów⁴ w związku z pominięciem wszystkich wcześniejszych etapów procedury legislacyjnej określonych w Regulaminie pracy Rady Ministrów, tj. w szczególności: uzgodnień, konsultacji publicznych, opiniowania oraz właściwych komitetów”.

¹ T.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1668.

² Druk sejmowy nr 841, dalej: „projekt ustawy”.

³ Dalej także: „Rzecznik”.

⁴ M.P. z 2024 r. poz. 806.

WYDZIAŁ OBSŁUGI PREZYDIUM SEJMU

L. dz. SPS-WP.010.289.1.2024

Data wpływu 21.11.2024

Ryzyka związane z występującymi w ostatnich latach znacznymi, skokowymi wzrostami cen energii pozostają przedmiotem szczególnego zainteresowania w polskim społeczeństwie, a w tym także w środowisku przedsiębiorców. Mając to na uwadze trudno zaakceptować odstąpienie przez władze publiczne od przeprowadzenia procesu konsultacji publicznych i opiniowania w tak istotnej sprawie, jaką jest rozstrzygnięcie w przedmiocie ustalenia maksymalnych cen energii elektrycznej w roku 2025.

Projektodawca wyjaśnia takie postępowanie wskazując w pkt 5 Oceny Skutków Regulacji, że „pilne procedowanie oraz priorytetowe traktowanie projektowanej regulacji jest uwarunkowane koniecznością niezwłocznego wdrożenia instrumentów osłonowych zawartych w projekcie chroniących obywateli w 2025 r.”. Nie uzasadnia to jednak pominięcia dialogu z partnerami społecznymi w istotnej części procesu legislacyjnego. Należy w tym miejscu podkreślić, iż trudna sytuacja związana z wysokimi kosztami wytwarzania energii elektrycznej nie jest nową, nieznaną wcześniej okolicznością. Z tych też względów uznać trzeba, że przeprowadzenie odpowiednich konsultacji w zakresie uregulowania cen energii w roku 2025 było możliwe i uzasadnione.

Odnosząc się natomiast do rozwiązań zaproponowanych w projekcie ustawy i jego uzasadnieniu Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców pragnie zwrócić przede wszystkim uwagę na propozycję odejścia od działań osłonowych dla odbiorców niebędących gospodarstwami domowymi, czyli także dla odbiorców będących mikro przedsiębiorcami, oraz małymi i średnimi przedsiębiorcami. Rzecznik ocenia to rozwiązanie negatywnie, jako nieadekwatne do obecnej sytuacji przedsiębiorców z sektora MŚP, realiów gospodarczych i trudnych do przewidzenia następstw wydarzeń w Polsce i na świecie.

Wskazać należy, iż argumenty przemawiające za kontynuowaniem działań osłonowych dla gospodarstw domowych pozostają podobnie zasadne także w odniesieniu do najmniejszych firm. Dotyczy to w szczególności osób fizycznych wykonujących działalność gospodarczą we własnym imieniu, dla których nawet okresowe zwwyżki kosztów energii mogą stanowić poważne zagrożenie ekonomiczne. Najmniejsi przedsiębiorcy często nie posiadają bowiem

zasobów finansowych, które pozwoliłby im na przetrwanie utrudnień związanych z nieprzewidzianym wzrostem cen prądu.

Trzeba ponadto zauważyć, że pośrednim skutkiem potencjalnego wzrostu kosztów energii ponoszonych przez przedsiębiorców z sektora MŚP może być pogorszenie sytuacji osób korzystających z oferowanych przez tych przedsiębiorców towarów i usług, w tym m.in. gospodarstw domowych.

Względna stabilizacja na polskich i światowych rynkach energii, na którą powołuje się projektodawca⁵, nie zmienia faktu, że ceny energii w dalszym ciągu pozostają wysokie i stanowią istotne obciążenie dla jej odbiorców końcowych, co uzasadnia podjęcie odpowiednich działań osłonowych.

Warto w tym miejscu zwrócić uwagę na opublikowane w listopadzie br. przez Polski Instytut Ekonomiczny dane⁶ w zakresie nastrojów gospodarczych w Polsce, z których wynika, że ceny energii są wskazywane przez przedsiębiorców jako jedna z głównych barier utrudniających firmom działalność. Z przeprowadzonych w tym zakresie badań wynika m.in., że „zauważalnie zwiększył się odsetek firm skarżących się na niepewność sytuacji gospodarczej (60 proc.; wzrost m/m o 7 pkt. proc.) i rosnące ceny energii (59 proc.; wzrost m/m o 6 pkt. proc.)”⁷.

Mając na względzie, że wysokość stawek opłat za energię wciąż pozostaje istotną barierą w prowadzeniu działalności gospodarczej w Polsce, zupełne odstępianie od stosowania rozwiązań osłonowych wobec najmniejszych firm nie może zostać ocenione pozytywnie.

Jako Rzecznik Małych i Średnich Przedsiębiorców zwracam się w związku z powyższym z wnioskiem o udzielenie polskim firmom z sektora MŚP niezbędnego wsparcia w zakresie ponoszenia cen energii w roku 2025, które wciąż utrzymują się na wysokim poziomie. Gdyby zaś takie rozwiązanie okazało się trudne do zrealizowania, to uzasadnione

⁵ Str. 2-3 uzasadnienia projektu ustawy.

⁶ https://pie.net.pl/wp-content/uploads/2024/11/MIK_11-2024.pdf dostęp: 20 listopada 2024 r.

⁷ Str. 6 opracowanego przez Polski Instytut Ekonomiczny „Miesięcznego Indeksu Koniunktury”.

Biuro Rzecznika
Małych i Średnich Przedsiębiorców

jest rozważenie objęcia adekwatnymi działaniami osłonowymi przynajmniej mikroprzedsiębiorców, jako grupy najbardziej narażonej na negatywne skutki zmian w kosztach energii elektrycznej.

Agnieszka
Maria
Majewska

Elektronicznie
podpisany przez
Agnieszka Maria
Majewska
Data: 2024.11.21
10:33:57 +01'00'

Z wyrazami szacunku

Agnieszka Majewska

Rzecznik

Małych i Średnich Przedsiębiorców

Do wiadomości:

- Pan Donald Tusk
Prezes Rady Ministrów
Al. Ujazdowskie 1/3
00-583 Warszawa
e-mail: bprm@kprm.gov.pl

Tłoczono z polecenia Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

Biuro Rzecznika Małych i Średnich Przedsiębiorców
ul. Wilcza 46, 00-679 Warszawa

tel.: +48 22 123 70 70, fax: +48 22 123 70 71, e-mail: biuro@rzecznikmisp.gov.pl, www.rzecznikmisp.gov.pl, NIP: 7010832846, REGON: 380779546